

MINISTERRAAD

Nr. 7560

Notulen van de vergadering gehouden op
vrijdag 11 juni 1976 in het Catshuis, aangevangen
's morgens om 10 uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: minister-president Den Uyl en de ministers
Boersma, Van Doorn, Duisenberg, De Gaay Fortman,
Gruijters, Van Kemenade, Lubbers (pt.11, 13,
14 en 15f t/m 16), Pronk, Van der Stee,
Van der Stoel, Trip, Vorrink, Vredeling (pt.13
en 15f t/m 16) en Westerterp (Afwezig is
minister Van Agt)

Secretaris : mr.M.J.D.van der Voet (plv.)
Adjunct-secretaris: mr.M.V.van Ginkel

1 a. Notulen van de vergadering van 7 mei 1976
(nr.7512 en 7512b)

De notulen worden vastgesteld na de
wijzigingen opgenomen in bijlage I.

1 b. Notulen van de vergadering van 14 mei 1976
(nr.7514)

Aangehouden tot de volgende vergadering.

1 c. Notulen van de vergadering van 18 mei 1976
(nr.7519 en 7519b)

De notulen worden vastgesteld na de
wijzigingen opgenomen in bijlage II.

1 d. Notulen van de vergadering van 19 mei 1976
(nr.7520 en 7520b)

De notulen worden vastgesteld na de
wijzigingen opgenomen in bijlage III.

- 4 b. Wijziging van de overeenkomst met Turkije betreffende het internationale wegvervoer
(Brief van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat dd. 10 juni 1976, nr.24658, met bijlagen)

Zonder discussie aanvaard.

- 4 c. Economische topconferentie op Puerto Rico
(Zie notulen m.r. 4 juni 1976, punt 4c)

Minister Van der Stoel deelt mede dat de Luxemburgse minister van buitenlandse zaken Thorn als voorzitter van de EEG-raad van ministers al heel ver is gegaan met de formule dat behalve de vier grote Europese landen ook de voorzitter van de EEG-raad van ministers aanwezig zal zijn bij de economische topconferentie op Puerto Rico. Door de kleine lidstaten is inmiddels duidelijk gemaakt dat een dergelijke ontwikkeling ongewenst is en dat de voorzitter als zodanig slechts aanwezig kan zijn bij de conferentie, als alle lidstaten hiermee instemmen. Ierland deelt het Nederlandse standpunt. Als uiterste terugvalpositie denkt spreker aan het volgende. Allereerst moeten er duidelijke afspraken zijn over de vertegenwoordiging bij dergelijk overleg in de toekomst. Als daarover overeenstemming is bereikt, kan voor dit ene exceptionele geval worden ingestemd met de aanwezigheid van de voorzitter, met dien verstande dat als communautaire onderwerpen aan de orde komen, van de Europese deelnemers alleen de voorzitter het woord zal mogen voeren, hetgeen impliceert dat hij met een mandaat van de negen naar de conferentie gaat. Met deze terugvalpositie krijgt de afwijzing een niet al te zwaar accent; vanwege het feit dat Nederland binnenkort voorzitter van de EEG-raad van ministers zal zijn, wil spreker de verhoudingen niet al te zeer laten verslechteren.

Minister Duisenberg voelt weinig voor de terugvalpositie. Dat zou nl. betekenen dat men in zekere mate toch instemt met een verwerpelijke ontwikkeling. Sprekers voorkeur gaat ernaar uit een harde opstelling te kiezen en te verklaren dat er geen vertegenwoordiger van de Gemeenschap op Puerto Rico aanwezig kan zijn. Spreker vindt het ook hoogst ongelukkig dat enkele lidstaten aanwezig zullen zijn, doch dat kan Nederland moeilijk nog verhinderen.

De minister-president gelooft praktisch gezien niet dat enkel de voorzitter, daartoe gemachtigd door de Gemeenschap, zou spreken bij onderwerpen die op het terrein van de Gemeenschap

liggen. Bij de door minister Duisenberg geschetste aanpak dreigt een geïsoleerde positie voor Nederland. Daar de conferentie wel zal doorgaan, rijst de vraag wat de volgende stap van Nederland zou zijn. In ieder geval moet voor dit soort overleg een formule worden gevonden.

Minister Van der Stoel acht zich op geen enkele wijze gebonden aan de stappen van de Luxemburgse minister van buitenlandse zaken Thorn tot nu toe om als voorzitter van de EEG-raad van ministers op de conferentie aanwezig te zijn. In geen geval zal spreker instemmen met de formule dat de vier lidstaten en de voorzitter van de EEG-raad van ministers aan de conferentie deelnemen, omdat dan een ontwikkeling naar twee soorten lidstaten niet meer zou zijn tegen te houden. Wel zou spreker voor één keer willen instemmen met de aanwezigheid van de voorzitter, als aan de beide voorwaarden wordt voldaan, dat wil zeggen dat bij communautaire zaken uitsluitend de voorzitter het woord voert en dat voorts met een duidelijk mandaat terzake wordt gewerkt. Op die wijze kan precedentwerking worden voorkomen daar overeenstemming over de formule voor toekomstig overleg als primaire voorwaarde is toegevoegd. Spreker verwacht terzake geen geïsoleerde positie. Gezien het snelle bijeenroepen van de conferentie (geïnspireerd door de op handen zijnde conventie van de Amerikaanse Republikeinse partij) verwacht spreker geen resultaten van de conferentie. Dat zou men ook publiek kunnen laten doorklinken.

Minister Duisenberg herinnert zich dat aan de vooravond van de conferentie te Rambouillet ook is gesproken van een exceptioneel geval. Dit is het tweede exceptionele geval en er zullen er meer volgen. De Gemeenschap als zodanig zal worden aangetaast. Met de terugvalpositie is de opening gemaakt naar het onderhandelen over materie waarover niet kan worden onderhandeld. In de praktijk zal er weinig terechtkomen van een afspraak dat van de Europese deelnemers slechts de voorzitter van de EEG-raad van ministers het woord zou voeren als onderwerpen aan de orde komen die op het terrein van de Gemeenschap liggen.

De minister-president concludeert dat minister Duisenberg de besluitvorming terzake in de EEG-raad van ministers wil blokkeren.

Minister Duisenberg antwoordt bevestigend. Hij voegt hieraan toe dat Nederland het komende halfjaar als voorzitter allerlei initiatieven kan ondernemen en dat het bovendien anderen kan afhouden van bepaalde stappen.

De minister-president kan hiermede instemmen als de kleine lidstaten hetzelfde standpunt innemen. Spreker heeft evenwel twijfels bij het door Nederland alleen blokkeren van een besluit over de deelneming van de voorzitter van de EEG-raad van ministers aan de bijeenkomst op Puerto Rico.

Minister Van der Stoel verwacht dat Nederland zich zal moeten uitspreken over wat hij de terugvalpositie heeft genoemd vanwege de Ierse voornemens deze aanpak aan de orde te stellen. Mede gezien het toekomstige voorzitterschap van Nederland zou spreker dat Ierse voorstel niet willen verwerpen. Dat biedt een tactisch voordeel, omdat men daarmee de vier grote landen in de situatie brengt van het doelbewust overtreden van de regels van de Gemeenschap. In het andere geval zouden de grote lidstaten kunnen betogen dat de kleinere lidstaten onhandelbaar waren.

De minister-president stelt de volgende conclusies voor:

- 1°. In het informele overleg in Senningen zal minister Van der Stoel stelling nemen tegen de huidige procedure met betrekking tot topconferenties.
- 2°. Eventueel zal de delegatie voor één keer kunnen instemmen met het door de voorzitter van de EEG-raad van ministers deelnemen aan de topconferentie, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. Er moet tijdens de bijeenkomst in Senningen overeenstemming worden bereikt over de wijze waarop in de toekomst de Gemeenschap bij dergelijk overleg zal zijn vertegenwoordigd.
 - b. Bij onderwerpen die tot het terrein van de Gemeenschap behoren, zal van de Europese deelnemers slechts de voorzitter van de EEG-raad van ministers namens de Gemeenschap het woord voeren, hetgeen impliceert dat aan de voorzitter door de EEG-raad volgens de communautaire regels een mandaat moet worden gegeven.

De raad besluit aldus.